

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 173. In quibus casibus non requirantur solennia ad alienationem rerum Ecclesiæ etiam immobilium & mobilium pretiosarum, etiam in locis, ubi recepta Extravag. ambitiosæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

autem alienanti superioris & capituli consensus necessarius sit tanquam solemnitas, quæ etiam ex intervallo superveniens à jure perinde habetur, ac si à principio in actu alienationis intervenisset; ac sic vim habet confirmandi & ratificandi Wiestn. h. t. num. 89. citatis Gail. l. 1. observ. 47. num. 5. Gonz. in cit. c. quoties. num. 13. quemadmodum alienationem rei immobilis factam à minore sine decreto Judicis, alienationem feudi sine consensu domini directi ratificari superveniente ex intervallo decreto Judicis, consensu domini, docent Barol. & Bald citari ab eodem Wiestn.

2. Resp. ad secundum, probabilis videri supervenientem solemnitatem omisam per fictionem juris non retrahit ad tempus factæ alienationis, ita ut ea sic se habeat, ac si nunquam solemnitas desiderata fuisset, sed ea ab initio valida existisset, ut Wiestn. l. c. num. 90. defendit, sed eam ratam & validam esse & haberi non nisi à tempore supervenientis solemnitatis. V. g. quod eam ratam habuit superior aut capitulum ut cum Abb. in c. cum nos. num. 5. & in c. irrita. de his que sunt à Prælat. Delb. c. 17. du. 9. in resolut. diff. n. 12. citans insuper Molin. cit. d. 468. Quod autem interim, quo superveniant solemnitates, testire nequeat sic sine solemnitate contrahens cum Ecclesia, inde est, quod talis contractus claudicat in favorem Ecclesie, & hinc illi stare teneatur, etsi Ecclesia ei stare non teneatur, ut probabiliter docent aliqui apud Delb. du. 21. f. 1. num. 5.

Quest. 173. In quibus casibus non requirantur solemnitates ad alienationem rerum Ecclesie etiam immobilium & mobilium pretiosarum, etiam in locis, in quibus recepta Extrav. ambitiosa.

Resp. Præter plura hac de re dicta supra, ubi, quæ res alienari possint sine solemnitatibus juris, item dicta à me in for. benef. p. 3. q. 199. quæ vide. Casus hi, in quibus in locis, ubi dicta Extrav. Pauli II. quo ad omnia simpliciter recepta est, licet & sine metro censurarum aliarumque poenarum sine solemnitatibus juris, & in specie etiam sine consensu Papæ requisito, non solum oppignorari, sed & simpliciter alienari (etiam non obstante iuramento de non alienando, ut Delb. c. 17. du. 23. num. 1.) possunt, sunt potissimum sequentes, respicientes ferè consensum Pontificis. Primus, dum necessitas non patitur moram adeundi Pontificem. V. g. si interea, quo hic adiretur, elaboretur occasio alienandi, & sic occasio utilitatis Ecclesie, vel redemptionis captivorum &c. ita cum communi. Quarant. v. alienatio. ecc. n. 42. limit. 7. Filiuc. Tom. 3. tr. 4. c. 5. n. 11. Less. de Just. l. 2. c. 24. du. 11. n. 64. Peyerin. in formular. lit. a. c. 11. num. 3. Delb. l. c. dicens, in eo casu id etiam posse regulares; inconsulto Episcopo; cum illi quod ad hoc subiecti non sint; quia lex non ligat, quando de facto servari nequit, & quæ in favorem concessa, in odium retorqueri non debeant. c. qua gratiam. de reg. jur. in 6. Secundus dum fit consumptio seu transmutatio unius rei ecclesiasticæ in aliam, siue domini alicujus directi vel utilis alienatione. V. g. dum ex vetusto calice non necessario fit crux, ex sylva minùs utili vinca fructifera, si incidantur ar-

bore ad reparationem Ecclesie, præsertim, dum aliunde non supererit pecunia, & urget necessitas; cum talis permutatio non tantum non sit alienatio; quia nullum dominium transfertur, sed etiam hac ratione res Ecclesie agatur utiliter, Abb. in c. nulli h. t. Quar. l. c. Nav. l. 3. conf. 6. Peregrin. in compend. privileg. v. alienatio. du. 2. & 3. Rodriq. 99. regular. Tom. 1. q. 27. a. 3. &c. quos citat & sequitur Delb. l. c. num. 11. Bonac. de alienat. p. 2. num. 8. &c. Secus est, dum res Ecclesie venduntur, & pretium convertitur in fabricam vel aliam usum necessarium Ecclesie; quia hæc est vera alienatio, ad quem non sufficit necessitas Ecclesie, sed præter hanc requiritur inter ceteras solemnitates Papæ consensus, Quar. l. c. Delb. num. 12. Tertius, si fiat alienatio seu permutatio ab una Ecclesia in aliam (præsertim, ut ait Delb. l. c. num. 13. loquendo de Ecclesiis eidem Prælato. V. g. Provinciali vel Generali regulatum subiectis) ut probabiliter tenent Barbol. de off. & potest. Episc. p. 3. alleg. 95. à num. 55. Trivisan. p. 2. decis. 56. Ricc. in pr. p. 1. resol. 35. in fine. Castrop. tr. 12. d. unic. p. 15. f. 3. n. 7. Engels. h. t. num. 16. apud Reiffent. h. t. num. 49. qui tamen ipse tenet & probat oppositum, nimirum etiam in tali permutatione & alienatione requiri solemnitates tanquam conformius juri, & in praxi merito, tenendum. idem tenet Delb. du. 13. quos secutus sum supra, ubi, an & qualiter per permutationem fiat alienatio. Quartus, si fiat donatio inter regulares ejusdem monasterii; eò quod talis non sit propriè donatio, qualis sine solemnitatibus fieri à regularibus prohibetur in Extrav. ambitiosa. & decreto S. Cong. cum per eam non transferatur dominium rei donatæ in alium, sed illud maneat sicut priùs penes monasterium. Naldus. v. alienatio. Delb. cit. du. 23. n. 13. qui etiam n. 14. addit, satis probabiliter idem dici de donatione facta à regulari unius monasterii regulari alterius monasterii aut provincie, ejusdem tamen ordinis, pro quo citat Ricciam. decis. 38. & 74. & Tambur. de jur. Abb. difficult. 13. q. 2. n. 19. & dicit id notandum pro donationibus rerum pretiosarum, quas regulares unius monasterii facere solent alii monasterio cum licentia solius Prælati. Contrarium tamen quod ad hunc casum sentientibus. Bonac. tr. de alien. rer. eccl. d. 1. q. unic. p. 2. n. 14. & 17. & Bordon. resol. 27. n. 1. & admittentibus solum, si res donata non excedat valorem 25. aureorum, de quo supra. Quintus casus secundum aliquos, quos sequi Barbosam cit. alleg. 95. n. 62. ex c. consensus. h. t. refert Delb. l. c. n. 16. si donatio fiat in remunerationem beneficiorum Ecclesie collatorum. Verùm licet inter causas legitimas referri possit talis donatio; merito tamen de eo, utrum fieri possit sine solemnitatibus, si excedat 25. scuta dubitari potest. Sextus, dum quædam religiones à Sede Apostolica habent speciale privilegium alienandi bona etiam stabilia pro necessitate & utilitate monasteriorum sine licentia Sedis Apostolicæ vel ordinariarum loci, modò tamen in istiusmodi alienatione intervenerit consensus duarum partium ex tribus partibus fratrum, & authoritas Prioris Generalis, uti concessum à Gregorio XIII. constit. 34. ex incumbenti. Fratibus & monialibus ordinis de Monte Carmelo, quanquam istiusmodi privilegia ob eorum abutum postmodum fuisse revocata, vel saltem in tantum restricta, ut nullis regularibus intra fines Europæ existentibus liceat dictas alienationes facere absque S. Cong. Concilii expressa licentia in scriptis

pris & gratis concedenda, ex Barbof. *Juris Eccl.* l. 3. c. 30. n. 15. testetur Reiffenst. *h. t.* n. 48. Ceteri verò casus spectant necessitatem alienationis, ut si res relicta vel comparata, ut alienetur. V. g. pecunia pro emendis bonis immobilibus, Delb. n. 16. Si relicta cum obligatione ea permutandi. Si relicta per modum fideicommissi, ut alteri post certum tempus, vel etiam certa conditione posita sit restituendum, utpote quod elapso tempore, vel posita conditione non est amplius Ecclesie Delb. l. c. à n. 19. Si est indivisum in manu secularis, qui vult rem illam vendere. Delb. n. 22. citans Bordon. *resol.* 27. à n. 3. Si empti cum pacto de retrovendendo; cum retrovenditio non sit rigorose venditio, sed & contractus à priori distinctus, sed rescissio prioris contractus, ut Bordon. l. c. & Redoan. l. c. q. 66. n. 9. quamvis etiam probabiliter, si non probabilius, ut Delb. num. 24. contrarium, & quòd retrovenditio sit propriissime alienatio, & hinc etiam pro retrovenditione exigatur Ludemium, sentiant Menoch. *Tom. 1. conf.* 13. n. 6. Ricc. *decis.* 52. Si sit difficilis recuperationis, vel incerta, & intercedat pactum, quòd laicus emptor eam suis expensis & periculo recuperet. Delb. n. 24. citans Nald. *v. alienatio.* n. 9. & Gavant. *in man. Episcoporum. v. alienatio.* n. 42. De cetero inter casus, in quibus opus non est solennitatibus, numerandum non esse illum, quando constat manifestè alienationem fieri in utilitatem Ecclesie, contra Mullerum dictum est supra. q. ante hanc penult. resp. 4.

Quaest. 174. Quenam sint in specie solennitates juris ad licitam validamque rerum Ecclesie alienationem requisita?

R Esp. sunt sequentes: Prima est, ut precedat tractatus capitularis, seu communis deliberatio Praelati cum Capitulo seu conventu collegialiter congregato, qua auditis & discussis hinc inde rationibus & conditionibus examinetur, num subsistat necessitas vel utilitas, seu justa causa alienandi hanc vel illam rem immobilem, vel mobilem pretiosam, quaeque praereliquis sit alienanda. c. *sine exceptione.* 12. q. 2. *clerm.* 6. *h. t. c. 1. § 2. h. t. in 6. c. una. de his quae sunt à Pral.* Gl. *v. tractatu.* Abb. *ibidem* num. 6. Molin. *de just. tr.* 2. d. 468. num. 5. Huic tamen tractatum non requiri in alienationibus temporalibus seu ad tempus, vel ad vitam hominis factis, sed tantum consensum capituli postea subsequenter sufficere, cum Gl. *in c. 1. h. t. in 6. v. perpetuus.* & Franco *ibidem* num. 3. 15. & 16. ait Pirh. *h. t. num.* 17. Per se autem loquendo, sufficit esse unicum; cum jura de eo faciant mentionem tantum in singulari. Sylv. *v. alienatio.* n. 10. Molin. *cit. d.* 468. Vasq. *l. c. du.* 12. n. 41. Less. *l. c. c. 24. du.* 11. n. 63. & alii, quos citat & sequitur Delb. c. 17. du. 9. *in resol. difficult.* n. 2. Porro in dubio non praesumitur, tractatum illum antecessisse, sed id probari debet, vel de eo constare. Abb. *in c. ea. de his quae sunt à Pral.* num. ult. Pirh. *h. t. num.* 18. Necessarium tamen non est, spectato jure communi, ut de praecedente tractatu fiat speciale instrumentum, sed sufficit in eodem instrumento alienationis de eo fieri mentionem. Pirh. *l. c.* citato Suar. *Tom. 4. de relig. tr.* 8. l. 2. c. 27. num. 8.

contra Rebuff. Quòd si nec de eo mentio fiat, non sufficit in instrumento narrari esse factam alienationem ob necessitatem vel utilitatem Ecclesie. Laym. *d. de reb. eccl. non alien. thes.* 14. Pirh. *l. c.* citatis alis. Secunda est consensus capituli, scilicet Canonicorum, si res alienanda est Ecclesie Cathedralis vel collegiae, religiosorum, si est conventus; clericorum beneficiatorum, si est Ecclesie Parochialis plures beneficiatos habentis, hic consensus qualiter praestari debeat, caeteraque ad eum spectantia satis explicata ad *tit. de his quae sunt à Pral.* Tertia est subscriptio, de qua aequè actum ibi. Quarta est consensus superioris, cujus nomine venit hic, qui ex munere publico praestit Ecclesie, cujus res alienanda. Abb. *in c. nulli h. t. num.* 6. Delb. *l. c. num.* 14. Pirh. *h. t. num.* 32. *in fine.* Quinta solennitas, ut constat ex Extrav. *ambitiosa.* consistit in consensu Apostolico requisito & obtento. circa qua duas solennitates posteriores quia plura examinanda veniunt, de his erunt quaest. seq. Porro posse his solennitatibus juris de consuetudine addi alias, si cederent in utilitatem Ecclesie; non, verò posse per consuetudinem aliquam demi ex expressis. c. *sine exceptione.* sed esse talem consuetudinem invalidam, cum Jo. Aud. & aliis, ait Fagn. *in c. nulli. h. t. n.* 10.

Quaest. 175. Superior hic quotuplex, & quotupliciter illius consensus in alienationem necessarius ab eo praestetur?

R Esp. Superior hic alius est, per quem ei, qui immediatè praestit Ecclesie alicui particulari, confertur potestas alienandi, quàm aliàs caret; eò quòd ejus potestas restricta sit ad actus non tendentes ad rerum distractiones. Qualis in Societate JESU est Praepositus Generalis, à quo superiores locales. V. g. Rectores accipiunt potestatem alienandi quàm aliàs caret, ut patet ex *Constit. Gregorii XIII.* quae incipit: *Apostolica Sedes. edua* 18. Dec. 1576. & talis superioris consensus, utpote in quo fundatur ipsa contrahendi & agendi potentia, absoluit & jure natura necessarius est, utpote ex ejus, & consequenter potentiae defectu provenit nullitas alienationis maxima & insanabilis. Vantius *de nullit. ex defectu juris d.* num. 6. Wiestn. *h. t. num.* 69. Alius est superior, qui est potestatem alienandi non conferat administratori seu Praelato inferiori, utpote de se habenti potentiam alienandi; est tamen & hujus consensus necessarius, non quidem jure naturae, sed positivo tanquam rationem habens merae solennitatis praescriptae, seu etiam conditionis, sine qua non, ut potentia haec in actum validum exeat, alienator res Ecclesie suae. Talis respectu ecclesiarum & monasteriorum non exemptorum est Episcopus in propria diocesi, vel alius Praelatus jurisdictionem quasi episcopalem habens in territorium & populum pleno jure sibi subiectum. item Sede episcopali vacante, capitulum, cum alienationi praestare auctoritatem, non sit actus ordinis, sed jurisdictionis episcopalis, quae residet Sede vacante penes Capitulum juxta c. *his quae. § c. cum olim. de major. & obed.* Pavin. *de off. & potest. Capit. Sed. Vac.* p. 1. q. 10. n. 12. item Vicarius Capituli Sedis Vacantis ex hujus commissione generali;

non